

SISZÁNTÚL

ELŐFIZETÉSI ÁRA
A kiadókivételben átvéve.
Egy évre ..... 10 k.
Negyedévre ..... 4 "
Helyben hához hordva:
Egy évre ..... 20 kor.
Negyedévre ..... 5 "
Videkre postán szállítva:
Egy évre ..... 24 kor.
Negyedévre ..... 6 "
Egyes szám ára 8 fillér

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, a hétéves
ünnep utáni napok kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilgyi Dezsa-u. 8.
A szerkesztőség kéziratok visza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.
Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XI. évfolyam 106. szám.

Nagyvárad.

Kedd 1915 május 11.

Százezer orosz fogoly,

60 ágyu, 200 gépfegyver.

Csapataink átkelése a Sanon.

Budapest, május 10. (Saját tudósítónktól.) Hazay honvédelmi miniszter a képviselőház folyosóján kijelentette, hogy csapataink átkeltek a Sanon s Boligrodig előnyomultak.

Az orosz foglyok száma eddig 100,000-re, a zsákmányolt ágyuké 60-ra emelkedett.

Budapest, május 10. A déli órákban Budapesten ismeretes lett, hogy foglyaink száma elérte a százezret. (Mineln. sajtóoszt.)

Az orosz foglyok száma nőttön-nő.

Budapest, május 10. (Saját tudósítónktól.) Eperjesről jelentik a Pester Lloydnak, hogy a százezerrel fogoly szám nem teljes. A kárpáti erdőkben számos orosz csapat bujkál; most ezeket kutatják s minden valószínűség szerint el is fogják.

Általános a vereség az oroszoknál.

Budapest, május 10. (Saját tud.) Az oroszok a turkai vasutnál (s Baligrodnál hátvédütközetüket folytatták. Megállapítható, hogy Nyugatgaliciától Bukovináig az oroszok összes pozícióikat elvesztették.

Összeesküvés a török államférfiak ellen.

Budapest, május 10. (Saját tud.) Konstantinápolyból jelentik: A rendőrség összeesküvést fedezett fel, amelynek az volt a célja, hogy a legfőbb török államférfiak ellen bombamerényletet kövessenek el s a „Goeben“ hadihajót légberöpítsék, ami által az angolok és a franciák bevonulhassanak Konstantinápolyba.

Az összeesküvés részesei voltak: Sabbah Eddin herceg, Seriff tábornok, Panas volt konstantinápolyi görög követ, az örménybizottság több tagja, egy angol admirális, görög kereskedők és katonatisztek. Az összeesküvést Venizelos irányította Athénből. Kitchener lord 20,000 font díjat tűzött ki a török miniszter megölésére. Azonban az összeesküvés egyik tagjában, akit épen rendőrfőnökségre szemeltek ki, csalódtak, mert ez leleplezte az egész összeesküvést.

A 10-ik honvédezred a nagy győzelem kivívásánál.

Berlin, május 10. A Wolf-ügynökség a nagy főhadiszállásról a nyugat galicjai át-törési csata további lefolyásáról a következő távirati értesítést kapta:

Már a május 2. és 3-án folyt harcok következtében is rendkívül nagy volt, az egyes kötelékek összekavarodása, de május 4-én, midőn a tartalékokat is hareba vetették, a kötelékek elhelyezése egészen terv nélküli való volt. Ezredenként és zászlóaljanként dobták az erősítéseket a frontra, oda, ahol pillanatnyilag a legnagyobb szükség volt rájuk. A felbomlás már olyan magas fokot ért el, hogy ha az ellenség a front egyik helyén szívós ellenállást fejtett ki, ez hiábavaló volt, mert a jobbra és balra álló csapatok minden harci kedvüket elvesztették és siettek valahogyan szabadulni.

Ily módon az oroszoknak harmadik főállásuk megtartása is lehetetlenné vált. A porosz gárda ennek a papnak estéjén elérkezett Szerziny vidékére.

A 10. számú magyar honvédezred hét-szeres roham után elfoglalta a Biechtől északra elterülő magaslatokat, mire a szomszédos magaslaton lévő orosz csapat megadta magát.

Tovább délre a német támadó csapatok éppen előnyomulni készültek az Ostra Gorára, amikor a nehéz tüzérségi tüzelésünk folytán megingott ellenség kitűzte a fehér zászlót és nagy tömegekben megadta magát, még mielőtt egy német gyalogos támadásra előrement volna.

Május 4-ikének estéjéig a foglyok száma mintegy negyvenezerre emelkedett. Az elfogott kozáktisztek között nagy eszalkozásukra analfabétákat is találtunk. Ezt a sajtáságos tény e tisztek igazolványa külön is feltüntette.

A lupkovi kijárót elfoglaltuk.

Eperjes, május 10. A lupkovi út mentén az Osztracianál megtörtént Boroevics és Marwitz seregének egyesülése és ebben a pillanatban hatalmunkba került a lupkovi kijáró is. Csapataink akkor már az első órákban újabb hatezer foglyot számoltak meg. Az oroszok tovább keletre nagy gyorsasággal

Értesitem a n. é. közönséget, hogy üzletemben ké-szülnek a legszebb tavaszi és nyári öltönyök, felöltők és szalon ruhák a legjutányosabb árban. A főtisztelendő papság szállítója.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri kiváló tisztelettel
BUMBERA ISTVÁN, papi, polgári és egyenruha szabó
Bazár-épület, a színházzal szemben. Helyi és vidéki telefonszám: 869.

Készíték továbbá bármely fegyver-nemhez előírás szerinti egyen-ruhákat kifogástalanul 24 óra alatt.

gal hagyják el a Kárpátok zempléni gerincét is és kétségbejítő helyzetükből már a galiciái lejtőkön menekülnek. Magyar földön tehát már nincs ellenség. Az egyre szaporodó foglyokat és egyéb hadizsákmányt éjjel-nappal szállítják.

Folytonosan előnyomulunk Galiciában.

Hivatalos jelentés a foglyok számáról.

Budapest, május 10. (Hivatalos.) A Nyugat-Galiciából és a Kárpátokból súlyos veszteségei mellett visszavert orosz 3. hadsereg a két felőli nyomásnak engedve főerejével Sanok és Liska körüli térségen van összeszorítva. Ezen tömeg ellen a szövetséges hadseregek karöltve is sikeresen előnyomulnak és nyugat felől kiküzdötték a Wislokon való átkelést, dél felől pedig elértek a Dvernik—Baligród—Bukow-szko vonalat.

A nyugat-galiciái arcvonal északi szárnyán a felsőausztriai, salzburgi és tiroli csapatok Debicáról keletre és északkeletre eső több helységet rohammal elfoglaltak.

A Nyugat-Galiciában ejtett foglyok száma 80.000 re emelkedett. Ehhez járul még több mint 20.000 fogoly, akik a kárpáti üldözésből származnak. Az orosz 3. hadsereg, amelyik öt hadtestből: a 9., 10., 12., 24. és a 3. kaukázusi hadtestből, valamint több tartalék hadosztályból volt összeállítva eszerint **csak foglyokban több mint 100.000 embert veszített.**

Ha ehhez hozzászámítjuk a halottakat és sebesülteket, az **összes veszteség legalább 150.000 re tehelő.**

A hadianyagból, amelynek mennyisége még most sem tekinthető át, eddig **60 ágyut és 200 géppuskát** számoltunk össze.

Délkelet-Galiciában a harcok még tartanak. Az Ottynától északkeletre eső magaslatokon ellentámadással az ellenségnek egy nagy csapatját visszavetettük. Höfer. (Min. sajtóosztálya.)

A Dardaneillák védelme.

Szófia, május 10. Az angol csapatok a Gallipoli-félszigeten a legutolsó napon kétségbeesett kísérleteket tettek, hogy az állásaik közelében levő vizgyűjtő-medencét hatalmukba kerítsék, mert nem áll elegendő ivóvíz rendelkezésükre. Vállalkozásuk azonban kudarcot vallott. A törökök nagyszerűen beásták magukat. Az angolok hiába akarják a török partnak Artes és Maidos körüli részét megszállani. Minden erre irányuló kísérletüket a török csapatok megghusították. A helyzet Törökország szempontjából igen kedvező.

A törökök sikere Sed-il-Bahnánál.

Konstantinápoly, május 10. (Saját tud.) Az ellenséges flotta nem kísérelt meg további támadást a tengerszorosok ellen. Az ellenség, amely Sed-il Bahnánál egy kis partsávot tart megszállva, tegnap is nagy erősitésekkel megkísérelte megújítani eddigi támadásait. A csata éjjeligi tartott.

Az ellenséget ismét visszavertük partraszállási vonalába. Ekközben az ellenség súlyos veszteségeket szenvedett. A többi hadszíntereken

nem történt jelentős esemény. (Min. eln. sajtóoszt.)

Az U 36 sülyesztette el a Lusitaniát.

Berlin, május 10. Hágából táviratozzák a Lokalanzeigernek: Az angol lapok úgy vélekednek, hogy a Lusitaniát egy tulnaguj rendszerű német tengeralattjáró naszád, valószínűleg az U 36 sülyesztette el, ugyanaz, amely a Fulgent angol szénszállító gőzöst üldözte és megtorpedózta. A Fulgent matrózai ugyanis azt beszélték, hogy egy új típusú tengeralattjáró naszádot láttak hajójuk mögött, amely olyan tengeralattjáró cirkáló naszádféle volt, legalább 400 láb lehetett a hossza és 6 torpedólövő ágyunyílást vettek észre, de ezeken kívül nehézágyúkkal is fel volt szerelve. Ez a tengeralattjáró naszád — így írják a londoni lapok — akár hetekig is cirkálhat a víz alatt, anélkül, hogy készleteit pótolnia kellene.

Frankfurt, május 10. A Frankfurter Zeitung-nak jelentik Milanóból: A Daily Mail párisi kiadása közli, hogy a német tengeralattjárók parancsnoka harminc perc időt adott a Lusitaniának, hogy az utasokat a mentőcsónakokba vigyék.

Elindult egy másik Cunard-hajó.

Rotterdam, május 10. A Cunard Line Transylvania nevű 14.500 tonnás hajója tegnap menetrendszerűen indult el a newyorki kikötőből. A Lusitania katasztrófája után csak tizenkét utas adta vissza jegyét.

Béke Kína és Japán között. Kína elfogadta Japán feltételeit

Budapest, május 10. (Saját tud.) Londonból jelentik: A japáni követség hivatalos értesítést kapott Tokióból, hogy Kína Japán összes feltételeit elfogadta. Ezzel a meg egyezés teljessé vált.

Német győzelem Ypernnél.

Berlin, május 10. A nagy főhadiszállásról jelentik az Ypern körüli harcokról: Az április 22 től május 4 ig folyt harcok eredménye az volt, hogy a szövetségeseknek előbbi állásaikat Yperntől északra, keletre és délre részben vissza kellett vonniuk, úgy, hogy míg az előbbeni állások szélessége 29 kilométer és legnagyobb mélysége 9 kilométer volt, addig az új állások szélessége Ypern előtt már csak 19 kilométer, mélysége 5 kilométer és az eddiginél is nagyobb mértékben ki vannak téve a német tüzérség koncentrált tüzelésének.

Minisztertanács Rómában.

Budapest, május 10. (Tud. cenz. táv.) Rómában több órás minisztertanács volt, a külügyminisztériumban élénk élet uralkodik. A nagykövetek egymásután megjelentek Sonnionánál. Turinban Giolitti ellen diákok tüntettek és a háborút éltették.

x **Szeplő-májfolt** ellen megbecsülhetetlen az **YPO** krém és szappan, mely eltünteti a ránczokat, mittessereket, bőrvörösséget és pattanásokat, ára: 1 korona. **Kapható, Farkas István Apolló drogeriájában Rákóczy-ut 7/B. Rimanóczy palota Telefon: 13-02.**

Gróf Széchényi Miklós püspök ezüstmiséje.

Megemlékeztünk már a nagyváradi egyházmegye örömapjáról, gróf Széchényi Miklós megyés püspök ezüstmiséjéről. A máriacelli ünnep részleteiről most a következő tudósítást kaptuk:

A lainci jezsuita rendház magányából pénteken reggel indult gróf Széchényi püspök Mária-Cellbe, hogy az Isten Anyja kiváltságos kegyhelyén adjon halát áldozópapságban eltöltött huszontöt év kegyelmeért. A májusi nap fény még nem törte meg a kegy templomot körülölelő bércet havát s a fehérbe öltözött magaslatok mintha ég felé emelnék azt a sok imát, megnyilatkozott szeretetet, mely körül övezte a főpásztor ezüstáldozatát.

Szombaton reggel fél 9 órakor a szüleitől kapott miseruhába lépett a kegy oltár elé a püspök, melyben első szent miséáldozatát bemutatta. Az oltárt elválasztó korlát mögött ült és a misében a szentáldozáshoz járulnak testvérei, rokonai és két fehérbe öltözött gyermek, ifj. gróf Széchényi Miklós és Henriette, kik ekkor fogadták először szívükbe az Ur testét. Az ezüstmisés főpásztort Mária Cellbe kísérték gróf Erdődy Gyula v. b. t. t. és neje gróf Széchényi Emilia, gróf Ambrózy Istvánné leányával, gróf Zichy Frigyesné, gróf Széchényi Jenő és neje három gyermekével, báró Ambrózy Teréz, Szegedy Gina esillagkeresztes hölgy, gróf Széchényi Ilona alapítványi hölgy és a püspök két udvari papja, Brém Lőrinc kanonok irodaigazgató és dr. Mazurek Gyula pápai kamarás titkár, valamint dr. Szabó Vendel győri theol. tanár.

A jubiláló főpásztort a tisztelet és szeretet megszámlálhatatlan megnyilvánulásai érik már megérkezésekor a szállodában várták:

Scapinelli apostoli nuntiusnak sürgőnye, melyben a Szentatya áldását és jókívánatait közli. A sürgöny szövege a következő:

Beatissimus Pater in fausto XXV. anno sacerdotii tui Apostolicam benedictionem auspiciem divinorum munerum tibi peramanter impertitur ut grave episcopale ministerium ad maiorem semper Dei gloriam et salutem animarum exercere valeas ad multos annos. Raphael Scapinelli nuntius apostolicus.

Magyarul:

A szentséges atya áldozópapságod huszonöt éves évfordulója alkalmából az égi javak zálogául szívesen küldi apostoli áldását, hogy hosszú éveken át gyakorolhassad Isten dicsőségére és a lelkek üdvösségére felelősségteljes püspöki hivatásodat. Scapinelli Raphael, apostoli nuntius.

Táviratilag fejezték ki szerencsekívánataikat Izabella főhercegné, Skrbenszky bibornok, prágai hercegének, Beöthy László v. b. t. t. és neje, Esterházy Miklós herceg.

A kultuszminiszter sürgőnye:

Főszentelésed évfordulója alkalmából fogadd kérlek legmelegebb gratulációm azzal a kívánsággal, hogy főpásztori eredményus működésedet még sokáig folytathasd az egyház és haza javára.

Jankovich Béla.

Ezekon kívül a többek között sürgönyileg fejezték ki jókívánataikat *Szmrecsányi Lajos* egri érsek, *Fetser Antal* győri, *Fischer Colbrie* kassai, gróf *Mikes János* szombathelyi, *Radu Demeter* nagyvárad, *Bielik Imre* tábori püspök, az esztergomi főkapitán, a váradai székeskapitán, *Henriquez* altábornagy, *Ausperg*, *Batthyányi Eszterházy hercegek*, gróf *Nákó Sándor*, *Wenchheim Dénes* gróf és neje, gróf *Széchenyi Antal*, *Rezső, Ernő, Pál*, gróf *Somsich Adolf* és *Béla*, gróf *Blankenstein Pál* és neje, gróf *Bissingen Nándor* és családja, gróf *Bliza Géza* és családja, báró *Perera Dora*, br. *Stummer Károly*, gróf *Zichy Frigyes*, gróf *Almássy Tassilo*, Vilmos huszárok tisztikara, *Hlatky Endre* főispán, Biharvármegye nevében *Keszt helyi Zoltán* főjegyző Nagyvárad város nevében *Rimler Károly* polgármester, *Siket Traján* főigazgató, a *Katholikus Kör* nevében *Lábán Lajos* elnök, az *Urak Kongregációja*, a *Népszövetség*, *Heherolles Kruspér* család, *Varró Domokos* műszaki tanácsos, *Schlichter Lajos* képviselő, *Gróh Ferenc*, *Lopusny Gyula*, *Kollányi Ferenc*, *Szirmay Árpád* kanonokok, *Bozóky Alajos* udvari tanácsos, *Návay Szabó Benő* szombathelyi törvényszéki elnök, *Püspökségi* tisztikar, papnöveldei előljáróság, *Gellért László*, dr. *Krüger Aladár*, dr. *Némethy Ferenc*, *Bedy Vince* kanonok, dr. *Fráter Imre* igazgató-főorvos, *Tanítóképző intézet*, *Hoványi Géza*, *Hoványi Gyula*, *Huzella Gyula*, *Budai, Bozóky* és *Lutter* jogakadémiai tanárok, *Fényes Manó*, *Hofbauer Pál*, *Farkas László* újvidéki állomásfőnök, *Drexler* kanonok, *Páder Rudolf* prépost, *Dedek Crescens* kanonok, *Makay Béla* miniszteri tanácsos, *Bolus Lajos* győri püspöki helynök, *Erdőssy Károly* prépost, *Korda Andor*, *Mazurek Béla* százados, *Erdőssy Jenő*, *Domonkos István* apátplebános, az esperesi kerületek, az ország különböző egyházmegyének főképen a várad, győri és esztergomi egyházmegyék számos stb. stb.

Mária-Cellből visszatérőben gr. *Széchenyi* püspök *Fetser Antal* győri püspök meghívására a győri székesegyházban is hálát kívánt mondani a huszonöt év kegyelmeiért; ez az ut azonban *Fetser Antal* közbejött családi gyászra miatt elmaradt. Gróf *Széchenyi Miklós* püspök ma, kedden hajnalban érkezett haza székvárosába.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Törvény a hadsereg csalókról.

Budapest, május 10.

Szász Károly elnök háromnegyedtizenegy órákor nyitja meg az ülést.

Gróf *Tisza István* miniszterelnök kifejti, hogy a kormány foglalkozik a jövő termés biztosításának és értékesítésének kérdésével. A kormány rendeletet bocsátott ki, amely az 1915. évi termés előre való eladását megtiltja. A kormány gondoskodni fog a gazdáknak oly hitelígényeiről, amelyek a miatt szükségesek, hogy a termést nem adhatják el.

A hadseregszállítások körül elkövetett visszaélések megtorlásáról szóló javaslatot ismerteti ezután *Niamesny Mihály* előadó.

Balogh Jenő igazságügyminiszter kifejti, hogy elenyészően csekély azoknak a száma, akik visszaéléseikkel szükségessé tették ennek a javaslatnak a benyújtását.

Ha van a bűncselekményeknek faja, ahol a méltányosság nem igazolt, akkor bizonyára ezek azok a bűncselekmények. (Helyeslés a jobb és baloldalon)

Azok, akik bűncselekményt elkövettek, nemcsak silány életüket nem adták oda, hanem pénzeszsájkjuk megtömeése drágább volt előttük, mint a haza becsülete.

Amióta ezt a javaslatot benyújtotta, olyan esetek jutottak tudomására, amelyek arra az elhatározásra irították, hogy a törvényt visszaható erővel ruházzák fel.

Nincs itt másról szó, mint egy-két száz kufarról és egy két megtévelyedett közhivatalnokról.

Elfogadásra ajánlja a törvényjavaslatot.

Springer Ferenc a visszaható erő ellen szól, míg *Simonyi Gedeon Aladár* alkotmánypárti, *Sztranyovszky Sándor* és *Eszterházy Móric* elfogadják a javaslatot. Az ülés vége délután 3 órákor volt.

Az országgyűlést holnap folytatják.

Gróf Széchenyi Miklós a hadikölcsönről.

Gróf *Széchenyi Miklós* v. b. t. t., megyéspüspök legutóbbi körlevelében felhívja az egyházmegye papságát, hogy tegyenek meg minden lehetőt a hadikölcsön sikere érdekében, használják fel nagy befolyásukat s mint a nép megbítt tanácsadói ajánlják a hűveknek, hogy pénzüket fektessék hadikölcsönbe, amely a pénz befektetésének legbiztosabb módja.

A megyéspüspök felhívása a következő:

A kormány újabb hadikölcsönt bocsat ki és e célból az ország közönségéhez fordul. Az egész magyar társadalomnak újból alkalma lesz bebizonyítani a nagy nemzeti küzdelem iránt való tettekeszséget s a nemzet jövőjébe vetett bizalmát.

Bizonyára felesleges volna az ügy fontosságát s azon kötelesség nagyságát fejtegetni, amely mindazokra vár, akik birják polgártársaik bizalmát s erkölcsi sulyukat latbavetésével tehetnek valamit a nagy nemzeti ügy érdekében. A pénzügyi kormányzat az új hadikölcsönre vonatkozó felhívásáról módjukban fog állani majd a lelkész uraknak az ismertetésekből kellő értesülést szerezni. Most e helyen csak arra kérem a tiszt. lelkész urakat, hogy iparkodjanak hűveiket az állmkölcsön valódi természetéről felvilágosítani és meggyőzni őket arról, hogy e kötvények vásárlásával pénzüket nem kockáztatják, mert azt az államnak adják kölcsön és különösen értessek meg a hűvekkel, hogy ne hagyják pénzüket otthon parlagon heverni. A háboru ugyanis sok pénzt hozott forgalomba. Fájdalom, a hadviselés céljaira kellett igénybe venni sok olyan eszközt is (lovat, szarvasmarhát, felszerelést stb) ami voltaképpen a nemzeti gazdálkodás továbbvitelének biztosítására volna rendelve. Ezen értékek megfelelő pénzbeli ellenértéke a nép kezébe jutott. De — miként a tapasztalat igazolja — a pénz különböző okokból a tulajdonosok birtokában parlagon hever. Kövessenek el mindent a tiszt. lelkész urak, hogy a parlagon heverő tőkét vagy legalább egy részét a hadikölcsön jegyzésére fordítsák. S ha nehéz is a feladat: a gazdasági kérdésekben konzervatív és sokszor bizalmatlan népet e szokatlan térre vinni: e feladat éppen nehéz voltánál fogva elsősorban azokra vár, akik a népek az élet minden viszonyai között szeretettől, bizalomtól környezett megbítt tanácsadói. Ezek között állanak elsősorban a lelképásztorok s azért az ügy sikeréhez fűződő nagy nemzeti érdekek szükségessé teszik az ő buzgó, tevékeny közreműködésüket.

Glatz Antal †

Mély gyászhirot hozott tegnap a táviró a szomszéd Debrecenből: *Glatz Antal* Biharvármegye és Nagyvárad város volt főispánja tegnap reggel Debrecenben gyógyithatatlan betegsége miatt agyonlőtte magát.

Mély megilletődéssel és szivből fakadó őszinte részvétellel fogadja bizonyára mindenki Nagyváradon a lesújtó gyászhirot, annál inkább, mert *Glatz Antal* alig néhány évi főispánsága alatt a város egész polgárságának tiszteletét és szeretetét nemcsak biztosította, de méltán ki is érdemelte a város érdekében kifejtett hasznos és buzgó működésével igazságos és pártzempontokon felülemelkedő eljárásával. Igazi mintaképe volt a szelid, jólelkű, a polgárság érdekeiért fáradságot nem ismerő férfiúnak, aki magas állásában oly sokat tett úgy a város, mint az egyes polgárok javára.

Különösen Nagyvárad városát kötelezte mély hálára azzal a szeretettel, amellyel e város iránt viseltetett s azzal az eredményes és értékes közbenjárásával, amellyel a város javát és érdekeit a kormánytól egész működése alatt képviselte. Ennek anyagi hasznát ma és a jövőben is érzi és élvezi Nagyvárad.

Társadalmi téren is sokat tett e városért. Finom, igazi uri modorával, lekötözött szelítségével csak tisztelőket és barátokat szerzett s tapintatos, gavallér felfogása fokozták rokonszenves egyéniségének értékét.

Politikai tekintetben mindig Apponyi Albert híve volt. Még a régi szabadelvűpárt uralma alatt akarta Nagyváradon szervezni az u. n. mérsékelt ellenzéki pártot s később, midőn Apponyi a függetlenségi pártba lépett, *Glatz Antal* hű maradt hozzá s követte őt a függetlenségi pártba.

A koalíciós kormány kinevezésekor Biharvármegye és Nagyvárad város főispáni székét foglalta el.

Az a négy év, amit ezen méltóságában eltöltött, különösen Nagyváradon teljesen népszerűvé tették kiváló egyéniségét és méltán, mert lehet mondani, hogy egészen Nagyvárad város érdekeinek előmozdítására szentelte idejét s a város érdekében érvényesítette nagy befolyását a koalíciós kormány tagjainál.

A koalíció uralmának megszűnése után megvált a főispáni széktől s elköltözött Nagyváradról.

A legutóbbi képviselő választásnál Nagyváradon képviselőjelöltnek lépett fel függetlenségi programmal s óriási párt tömörült melléje s csak aránylag kevés szavazatot kapott, ebben nagy része volt az ő népszerűségének és az egyénisége iránti tisztelet és rokonszenvenek.

A választás után visszavonult a politikától s Debrecenben hasznos polgári munkának szentelte idejét. Átvette az Első Magyar Általános Biztosító Társaság debreceni vezérképviselőségének vezetését.

Az utóbbi időben sokat betegeskedett s nem régen betegsége súlyosra fordult, s kínzó betegségeinek egy önfelelt pillanatában agyonlőtte magát.

Nagyváradhoz közeli rokoni kötelékek fűzik, amennyiben neje a biharmegyei előkelő *Markovits-családból* származik.

A gyászhirot vétele után Biharvármegye szék-

házára, a városházára és a Biharmegyei Nemzeti Casinó épületére kitzették a gyászlobogót. Nagyvárad városa koszorut helyez szeretett volt főispánjának koporsójára. A 48-as függetlenségi párt szintén koszorut helyez kegyelele jeléül a ravatalra.

A temetésen, melynek ideje még nincs megállapítva, Biharmegyéből és Nagyváradról többen vesznek részt.

Virágünnep.

Szent László szobrának megkoszorúzása.

Az izzó harcok dulaik körülöttünk, álmainkban a felzaklatott képzelet rémítő-másai összegabalyodnak a valóság csodálatos eseményeivel, lelkünkön ül a háborúnak, e kegyetlen szörnynek lidérenyomása — de május van, tele van a város virágillattal és a lélek, a szív, amelyet naponta ezer meg ezer öröm meg csalódás ér, szórakozni akar.

A szórakozás azonban most a jótékony-ság nemes ügyét szolgálta s a hadseregünk újabb győzelmei fölött érzett öröm adott neki erős szárnyakat.

Külön kiemelendő az a hazafias és gyöngéd gondolat, melyet az olasz polgári leányiskola valósított meg, megkoszorúzván a legvitézebb magyar király, Szent László szobrát. Ez a koszoru annál aktuálisabb volt, mert hiszen hadseregünk gorlicai győzelmét éppen Szent László király napján fejezte be. Mintha Szent László szelleme lebegett volna a győzelemre rohanó magyar csapatok fölött... Méltó volt, hogy szobrát az ő városának hazafias leányai ékesítsék koszorúval.

Nagyszerű és városunk jótékonyági ünnepélyei között a legsikerültebb és legimpozánsabb volt a vasárnapi virágünnep. A kora délelőtti órákban még attól lehetett tartani, hogy az eső elmossa az oly szépen induló ünnepséget. Az égen szürke felhők buslakodtak. De csakhamar keresztül tört a felhők sűrű fátyolán a nap és nemsokára tündöklő aranyszálakból font selymet a Bémer-téren és a Rákóczi uton nyüzsgő ünneplőkre. Az urnák mellett a jótékony hölgyek kedves csoportja ugyancsak fáradozott a nemes cél érdekében. Az elmenők mindenikének kellett virágot venni. A kalapokon a kabátok gombjukában ott virított a nemzetiszínű virág csokor, amelyeket a jótékony hölgyek készítettek. Sokaknak nem is egy, hanem négy, öt. Azonkívül az élő virágoknak is volt nagy keresletük. Szinte bódító volt az illat, amely a várost eltöltötte. A rendezőség még igen sok ötlettel segítette elő az ünnepség sikerét. A Bémer-téren és a Rákóczi uton végig a bájos leánysereg szerzett vevőket szeretetreméltó kérésekkel, rábeszélésekkel a virágoknak. A Bémer-téren a stílusos magyar ház előtt magyar ruhás leányok és uriaszonyok csalogatták vásárolni (a csalogatás nem is igen kellett, ment a vásárlók tömege magától is) a fiatal embereket.

Ami a virágünnep meglepetése volt az úgy hatott, mint valami Andersen mesének csodás varázsa. Délelőtt 11 óra felé zöld lombokkal, üde virágokkal diszitett kocsi fordult be a Széchényi térről a Rákóczi-utra.

A kocsin mosolygó leányalakok, csillogó szemű tündérek kandikáltak elő a zöld lombok és virágok közül, Böhm Mici, Kolozsváry I. Margit, Kepes Nusi, Pap Viola, Waldmann Erzs. Amerre a kocsi elhaladt, mindenfelé az elragadtatás sóhaja szállt az ajkáról és eme elragadtatás beszédes ered-

ménye volt az a sok adomány, ami a perse-lyekbe hullt.

A katonazenekar a Bémer téren játszott s az ünneplő tömeg boldogságát, idillikus örömét még jobban növelte az Áldott szent Kárpátok tájáról jövő győzelmi hírek.

A délelőtti ünnepségnek még pompásabb folytatása volt a délutáni program. Már a kora délutáni órákban ezrével lepte el a tömeg a Bémer-tért. Az utcákon, a kávéházakban mindenütt ott nyüzsgött az ünneplő közönség. A kereslet a virágok iránt most olyannyira növekedett, hogy az valami bámulatos. Mindenki hozzájárult adományával az ünnepség minél nagyobb sikeréhez. Az idő is nagyon kedvezett az ünnepélynek. A fellegek teljesen eloszlottak és a napfényes ég mosolygott az emberekre.

Délután 3 órakor az elemi iskolák tanulói zászlók alatt vonultak fel a Rákóczi-utra. A Bémer-téren a sok gyerekajkáról felhangzott a Hymnusz és az ünneplő közönség a gyermekekkel együtt énekelte lelkese-déssel a hazafias éneket.

Az olasz polgári leányiskola egy nagy pálmakoszorút helyezett a Szent László szoborra. A széles nemzeti szalagokon a következő felirások voltak: „A legvitézebb magyar király emlékére.” „Vitéz katonáink győzelmére.”

Délután öt órakor kezdődött meg a Royal-kávéház terraszán a kabaré, amelyen a legkiválóbb kabaré művészek és művésznők szórakoztatták a hallgatóságot, mely be nem tudott telni a kabaré előadással. Még jobban emelte a kedvet az a körülmény, hogy a legújabb háborús hírekről szóló örvendős táviratokat olvasta fel a közönségnek Fekete Tivadar hírlapíró. A kabaré előadásán a legaktuálisabb hazafias költemények váltakoztak kedves és derűs kabaré dalokkal.

A Bémer-téren délután öt órától kezdve hétig a katonazenekar játszott. A sétáló közönség megszabadulva a háboru fekete gondolatától, jólesően élvezte az oly nemes stílusban rendezett virágünnep hangulatát.

A késő esti órákban oszlott szét lassankint az ünneplő sokaság azzal a megnyugvással és jó érzéssel, hogy a komoly időkhöz illő kedves ünnepséget jótékony és hazafias módon töltötte el. Az anyagi siker, amely a rendezőség fáradhatatlan munkásságát megkoronázta páratlan a maga nemében. Körülbelül 3000 korona gyűlt össze a katonák részére azokból az egyszerű virágokból, amelyeknek illatával elszállott a mi üzenetünk, a mi szeretetünk a küzdő katonák, a messzi harosterek felé.

Köszönetnyilvánítás.

A Vörös-Kereszt Egylettől vettük a következő sorokat:

A Vörös-Kereszt Egylet vezetősége hazafias, kedves kötelességének tartja, mindazon urhölgyeknek, kik virágok készítésével, virágok eladásával és az ünnepély rendezésével foglalkoztak, valamint azon fiatal lányoknak és uraknak, kik fáradságot nem kimélve gyűjtötték a közönség figyelmét egy igazán nem remélt, tekintélyes szép összeggé, ugyszintén a hazafias körmenet rendezésében résztvett iskola-igazgatóknak, tanároknak, tanárnőknak, növendékeknek és zenészeknek, valamint mindazoknak, kik bármi tekintetben az ünnepély sikerét előmozdították, ez-uton nyilvánítja hálás köszönetét.

Kifejezést akarva adni azon meggyőződésnek, hogy amely nemzet fiai és leányai ilyen tiszteletreméltó igyekezettel vesznek részt minden oly mozgalomban, mely az értünk harszó és szenvedő katonák szenvedésének enyhítését célozza, azon nemzet nagy erkölcsi tőkével rendelkezik, amely tőke őt még nagy dolgok véghezvitelére fogják képesíteni.

S végül legyen szabad a sajtó igen tisztelt képviselőinek is szívből jövő tiszteletteljes köszönetünknek adni kifejezést. Az ő ön-

zetlen agitációjuk nélkül ünnepélyünk bizonyára nem sikerült volna úgy, mint ahogy most azt örömmel jelenthetjük.

A nagyváradai szintársulat Bécsben

Fővárosi művészek és művésznők fellépte.

— Saját tudósítónktól. —

Pár nappal ezelőtt beszéltünk arról az életrevaló és egészséges tervről, amely a nagyváradai szintársulatnak bécsi vendégszerepléséről szólt. Megemlítettük akkor, hogy a szintársulat operett ensembléje a legkiválóbb magyar operettekkel indul vendégszereplésre.

Ujabban érdekes változás állott be a tervben, amennyiben nemcsak operetteket fog bemutatni a szintársulat, hanem drámákat és népszínműveket is.

Hogy minél biztosabb legyen a nagyváradai szintársulat sikere, ennek érdekében Erdélyi Miklós tárgyalásokat folytatott előkelő és világhírű magyar színművészekkel és művésznőkkel.

A tárgyalásoknak eredménye az lett, hogy Fedák Sári a Király-színház tagja, Szamosi Elza és Körövei Béla a m. kir. Opera-ház tagjai, Varsányi Irén és Hegedűs Gyula a Vig színház tagjai szerződést kötöttek Erdélyi Miklós színiigazgatóval, hogy a nagyváradai szintársulattal fellépnek a bécsi közönség előtt.

A szintársulat a bécsi Bürger Theaterben fog vendégszerepeltetni a császárváros közönsége előtt. A következő darabokat fogják a szintársulat tagjai a fővárosi művészek művésznők felléptével bemutatni.

A kitűnő és világsikert elért magyar operettek közül Szibill, Zsuzsi kisasszony, Cigány báró, Hajduk hadnagya, Aranyeső, Katonadolog és a Végre egyedül kerülnek színre.

A magyar drámák közül az Ördög, Tanitónő és a Testőr kerülnek a repertvárbán. Azonkívül még két ősmagyar érzéstől és hangulattól teljes magyar népszínművet mutat be a szintársulat. Gárdonyi Géza Bor és Csepregyi Ferenc Sárga csikó című színművei kerülnek színre még a bécsi közönség előtt.

A szintársulat május 17-én indul el bécsi vendégszereplésre, először a fővárosba utaznak és onnét hajón mennek fel Bécsbe.

A Bürger-theaterben az előadások a vendégszereplés alatt felemelt helyérek mellett folynak le. A szintársulattal együtt utazik Erdélyi Miklóson, és Várad Aladár karnagyon kívül sok más érdeklődő is. A szintársulat vendégszereplése körülbelül két hónapra van tervezve. A Bürger theater igazgatósága biztosította a szintársulatunkat a bécsi vendégszereplés után az egyik berlini színházban való vendégszereplésről.

A bécsi vendégszereplés tartama alatt az itthon maradt színészek hetenkint háromszor fognak tartani előadást.

x Mindennemű molyirtó szerek és fertőtlenítő cikkek legolcsóbban beszerezhetők, Farkas István „Apolló” drogeriájában. Rákóczi-ut 7/B.

Az Akadémia

dr Molnár Kálmán művéről.

A magyar tudományos Akadémia legutóbbi közgyűlésén dicsőreleg emlékezett meg dr Molnár Kálmánról a przemysli Tábori Ujság szerkesztőjének „Kormányrendeletek” című művéről. Az Akadémia két jelentés keretében tárgyalja e kiváló művét s mindkétben kiemeli a mű nagyságát.

A Bródy-jutalomról szóló jelentés e része így szól:

Meglepte a szakvilágot Molnár Kálmán „Kormányrendeletek” (185 l.) című közjogi tanulmányával. A magyar közjognak a rendeletek tekintetében legbizonytalanabb területén nagy határozottsággal, tiszta látással, imponáló következetességgel mutatja az utat. Munkája nyereség az irodalomra.

A Sztrókay jutalomról szóló jelentés így emlékezik meg:

Már inkább a közigazgatási jog körébe tartozónak tekinthető Molnár Kálmán Kormányrendeletek. Ebben a rendszeres monographiában a kormányrendeletek tana a magyar jogrendszerben nem csupán a tételes intézmények ismertető elemzésében és elemzésével, hanem az elvontabb államtani, illetőleg közigazgatási tétel s elméleti megállapítások értékesítésével, a történelmi fejlődésben végbemenő alakulások mellőzhetetlen szem előtt tartásával s előg széleskörű irodalmi anyag felhasználásával nyer kifejezést, hiánya lévén, hogy nem mélyíti ki a tant az idegen jogrendszerek és intézmények behatóbb s részletesebb értékesítésével.

A tudós szerző az orosz hadifogságból visszatérve kedves meglepetéssel fogja olvasni művének legilletékesebb bírálói részéről ezeket a nagy elismeréseket.

Megemlékezik az Akadémia a nagyváradi kir. kath. jogakadémia tudós tanárának, dr Szandtner Pálnak egy művéről is a következőkben:

Figyelemreméltó jeleség Szandtner Pál munkája, melyet „Az alattvalói engedelmesség problémája” cím alatt közrebocsátott, mert az állami lét e részjelenségeinek kapcsán az állami lét összes főelvi és főtényezőire nézve állást foglal s nem kis virtuozitással iparkodik az egésznek és a résznek viszonyát magyarázni.

A hazáért vigan megyünk dicsőhalált halni.

A csatári legények kérése.

Igen érdekes kérvény érkezett tegnap Fráter Barnabás alispánhoz. A nagy szarkaláb betűkből összerótt kérvényen meglátszik, hogy legalább két napig kinlódott rajta Nagy József hegyközesatári legény, de azért megbecsülendő ez az irás. A mi jó magyar népünk lelkéből van abban egy darab, abból a lélekből, mely sirva szokott vigadni és vigan szokott a hősi halálba menni. Ősi szokás Bihar megyében, hogy amikor a katonák bevonulnak, előbb még odahaza rendeznek egy görbe napot, amelyen aztán elbucsznak a legények.

Ez a bucsuzkodás, illetve görbe nap rendezése az idén el van tiltva. A hegyközesatári kuruc legények azonban sehogy sem tudnak beletörődni a szigorú rendeletbe és nem is tudják elképzelni másképp a hadbavonulást, mintha az egyenesen a borosüveg, a cigánymuzsika, meg tüzes szemű kackiás menyecskek és lányok mellől történik.

Epp ezért tegnap kérvényt intéztek az

az alispánhoz, hogy tegyen velük kiváltást s engedjen meg nekik egy olyan bucsuestély-félet. A kérvényt a maga eredetiségében a maga sajtóhibáival, úgy adjuk, amint az megérkezett. A kusza sor olvasása alatt szinte magunk előtt látjuk a fekete ruhába, lakkosszáru csizmába öltözött hetyke barna legényt, amint a pántlikás, tollas kalapját forgatva adja elő a most papírra fektetett őszinte kívánságát egy falu legénységének.

Tisztelettel felkérjük a Nagyméltóságú Alispány urat! Mi Hegyköz Csatári Reguta Ifjusága! Kérjük Szépen. Legyék szives megengedni nekünk egy utolsó szabad Mulságot. Mivel hogy Ő Felsége májusának 15-ikén Elhíván a haza Védelmére És mi mint magyar fiju Parancsára hűleszünk! A Hazáért Vigan megyünk dicső halált halni. Nagyméltóságú alispány urat kérjük szépen nem a mi jövedelmünkre akarjuk mi, Hanem ami Kölességünkön fejüli jövedelmünk lesz, a szegény sebesült Katonáság részére szivesen átadjuk. És Nagyméltóságú Ur, ha meg tedeik engedni Legyék szives ojan Bizonyítványt küldeni, hogy az Elöljáróságnak megmutasuk

Tisztelettel

Én

Nagy József a
többi csatári legény nevében

Fellábu embernek nem adom a leányom

Pórujárt apa.

Hasábokat irtak már a lapok arról, hogy a haretéren hősiessé küzdő katonáink habénultan érkeznek haza, mily csodás meleg fogadtatásban részesülnek, hogy számtalan esetben a haláloságon kötnek házasságot a völgegy és a menyasszony. Arra azoaban még nem volt eddig eset, hogy valaki csak azért tagadja meg a kéréstől a leánya kezét, mert a leendő vő elveszítette az egyik lábát a hazáért vívott hősi csatában. Erre a megbélyegzendő esetre egy nánhegyesi ember szolgált alapul.

Árgyelán Tógyer nánhegyesi kisgazdának szépséges leányát megszerette Mornye Pável. A szerelemnek vadházasság lett a folytatása. A szerelmesek, mint férj és feleség együtt éltek, míg jött a nagyvilágháború és Mornye Pávelt is a haretérré hívta a haza. Hősiessé küzdött Mornye. A rohamokban pompásan osztogatta sulyos csapásaival a halált. Egyszer jött egy bolond eltévedt srappell s a szegényembernek összezúzta a lábát. Kórházba került Mornye, ahol megkellett operálni s ő a mult héten bénán ment haza. Odahaza tárt karokkal fogadta a vadházastárs meg egy kis karon ülő gyermek.

— No asszony hanem most hités feleségemmé teszek ám! Mondta a hazatért férj s annak rendje módja szerint elment előbb Árgyelán Tógyerhez, hogy megkérje a lánya kezét.

Árgyelán, aki eddig mit se törődött vele, hogy a lánya vadházasságban él Mornye Pávellel, most kereken kijelentette:

— Fellábu embernek nem adom a lányom!

Hiába beszélt a konok emberrel a papja, a jegyzője, hajthatatlan maradt. Árgyelán lánya azoaban ragaszkodott hozzá, hogy ő feleségül megy a hős katonához. Hiszen nem szegény az, csak dicsőség, még büszke

lehet rá a fala, hogy ilyen hős fia van! Replikázott a leányasszony.

Mikor azoaban látták, hogy Árgyelán továbbra is hajthatatlan marad egyszerűen a hivatalos eljárást vették igénybe.

Az előjáróság bejelentette az esetet Biharvármegye árvaszékének és kérte a megfelelő eljárás megindítását. Az árvaszéknél nagy megbotránkozást keltett az apa magartatása s mivel a kifogása oly gyenge volt, hogy azt figyelembe venni nem lehetett, rövidesen felfüggesztették az atyai karhatalom gyakorlásától és az árvaszék saját hatáskörében adta meg a házassághoz a beleegyezést.

A hivatalos okmányok vasárnap érkeztek ki Nánhegyesre és tegnap már boldogan mondták ki az új házások a holtomiglan-holtodiglant.

..HIREK..

...

* **Keresztjáró napok.** A keresztjáró napi ájtatosságok első napja tegnap kedvező időben volt megtartva. Az ájtatosságon sokan vettek részt. A mai keresztjáró napi ájtatosságon a körmenet reggel 8 órakor indul az olasz plebánia templomból a premontrei rend templomába, ahol Spott Gyula apát-kanonok tartja a esendes szent misét s mise után Bakacs Iván káplán szentbeszédet tart. Mise után a körmenet visszamegy az olasz templomba s ott áldással ér véget a mai napi ájtatosság.

* **Mitl Róbert kitüntetése.** A király Mitl Róbertet, a nagyváradi hadosztály bíróság vezetőjét alezredes hadbíróvá nevezte ki s egyszersmint a Ferenc József rend hadi-ékitményes lovagkeresztjével tüntette ki.

* **Uj segédmérnök.** A földmívelésügyi miniszter Tóth László Sebestyényt a nagyváradi kulturméraökséghez segédmérnöknek nevezte ki.

* **Kretochwill Károly kitüntetése.** A király Kretochwill Károly, az 1. honvédgyalozrednél létszám fölött vezetett József kir. hereag lovassági tábornok udvartartásához beosztott alezredest ezen alkalmazása alól való fölmentését és létszám fölött való vezetésének beszüntetését elrendelte s őt ezen állásban teljesített kitűnő szolgálatai elismerésül a III. oszt. vaskorona renddel tüntette ki. Kretochwill Károly most a 4 ik honvédgyalozred parancsnoka.

* **Katonai kinevezések.** A király Wagner Elemér, Brunnhofer Emil és ns Szabovits Sándor 101 ik gy. e.-beli, továbbá Richter Nándor és Bittó Dezső 37 ik gy. e.-beli, azonkívül Kohaut Rodim és Gobetzky Oszkár 70-ik gy. e.-beli főhadnagyokat századosokká, Guni Frigyes, Littomericzky János és Kiestler Károly 101. gy. e. bel, továbbá Kovanda Ferenc és Bondy Miksa 37 ik gy. e.-beli, azonkívül Harovar Fülöp és Mikies Vladimir 70 ik gy. e.-beli hadnagyokat pedig főhadnagyokká. A 4 ik népf. gy. e.-ben Kvasz János, Fehér Gyula, Sztarvos Béla, dr Thury László, Leitner Ede, dr Vangyel Tibor, Hoffmann Manó, Koléner Árpád, Déry András, Robitser Sándor, dr Báthory Oszkár, Rác András, Pürgly János, Millye István, Tóth Béla, Risinger József, Makra Zsigmond, Róna (Kiegelhaupt) Gusztáv, Bekő Ferenc, dr Kertész Ferenc, dr Majláth Adolf és Ke-

lemen László népfelkelő hadnagyokat főhadnagyká, dr Kenéz Kálmán, dr Spitzer Márton dr Julier Vilmos és dr Erdős Adolf népf. segédorvosokat népf. főorvosokká, a 4 ik honvéd gy. e-ben Benyovszky István egyéves önkéntest tart. gazdasági tiszt-helyettesé, a 8. honv. táb. ágyus ezrednél Pflieger Dezső tüzér főműmestert tüzér segéd tiszté, Potók György 2. honv. huszár e-beli alállatorvost állatorvossá, végül Ósapay Lajos 4. népf. gy. e-beli segédgyógyszerügyi tisztet népf. gyógyszerészügyi tiszté nevezte ki.

* **Eljegyzés.** Reck Géza eszovási föld-birtokos békésmegyei megyebizottsági tag leányát Tuczit eljegyezte Hillnwich Oswald lovas tüzér kapitány, a katonai érdemkereszt és a vaskorona rend tulajdonosa.

* **Kitüntetés a halál után.** Annak idején megemlékeztünk dr Mendelényi Béla hősi haláláról. A vitéz nagyváradi ügyvéd halálának híre városzerte nagy részvétet keltett, mindenki nagyrabecsülte a rokonszenves, örökké derült kedélyű ügyvédet. Azóta elég hosszú idő telt el s az idő mindent felejtett. Most váratlanul újra meg kell emlékeznünk a hősi halált halt ügyvédről. A hivatalos lap tegnapi száma közli, hogy a király dr Mendelényi Bélának a hadidiszitményes III-ik osztályu katonai érdemkeresztet adományozta. A megérdemelt kitüntetés elkészett, így csak újabb nimbuszt fon a hősi halált halt ügyvéd neve köré, s betetőzi rövid, de derekasan befejezett életét.

* **Fetser püspök sógora meghalt.** Szabados Pál kovácmester, Nagykároly városának tekintélyes polgára e hó 9-én, vasárnap hajnali 3 órakor Nagykárolyban váratlanul meghalt 70 éves korában. Az elhunyt sógora volt Fetser Antal győri püspöknek, akinek testvére Fetser Mária az elhunyt özvegye. Az elhunytak gyermeke maradt. Gyermekei közül kettő lakik Nagyváradon ifj. Szabados Pál tanító és Szabados Margit, Halmos András tanító neje. Ifj. Szabados Pál a Dudek-iskola tanítója a halálhír megérkezése előtt egy órával utazott el a haretérre, mint katona. A temetés ma d. e. lesz Nagykárolyban.

* **Hámory—Mladin per hetedik napja.** A tegnapi tárgyalás folyamán a vád és a védelem által előterjesztett indítványok fölött határozott az esküdtbíróóság. Ezen indítványokból kifolyólag elrendelte a bíróság Iván Péter, Batyomán Tódor, Lasz Mihály, Jancsó Rudolf, Weszely Rezső, Bulboka Jakab, Lupueza Illés, az aradi tárgyalás alkalmával kihallgatott tanúk jegyzőkönyvbe foglalni vallomásainak a felolvasását. A tanuvallomások felolvasása után ismertette az elnök az esküdtekkel a Mladinné által Hámoryhoz és viszont intézett levelek tartalmát. Felolvasta Mladinék vagyoni viszonyaira vonatkozó telekkönyvi kivonatokat, az elszámolási okiratokat. Mindezeknek a felolvasása a tegnap délelőtti tárgyalást teljesen lefoglalta. A vád- és a védbeszédre ma kerül a sor; ítélet péntekre várható.

* **Hősi halált halt rendőr.** Cs. Elek Sándor nagyváradi rendőr három hónapig küzdött az északi haretéren. A haretéren megbetegedett és betegen szállították haza. Hiába volt a gondos ápolás, a hősi rendőr tegnap meghalt. Temetése holnap délután 3 órakor lesz Hattyu-utca 39. számú házból rendőri pompával. Felesége és árvája siratja.

* **Strobl Alajos kitüntetése.** Strobl Alajost, kiváló szobrászművésznket és az állami mesteriskola tanárát a király — mint a hivatalos lap közli — az ellenség előtt tanusított vitéz és eredményteljes magatartása elismerésül a hadidiszitményes III. oszt. katonai érdemkeresztel tüntette ki. Az ősz mesternek, ki a háboru kitérésekor önként jelentkezett katonai szolgálatra és vitézségének jutalmazásául rövidesen főhadnaggyá léptették elő, ez már a második kitüntetése. Vitézségének a hadvezetőség részéről történt első elismerése alkalmával a „signum laudis”-szal tüntették ki.

* **Adomány.** Gábrielly Lajos kanonok 20 koronát küldött szerkesztőségünbe a Vörös Kereszt céljaira a tegnapi ünnepély alkalmából.

* **Helyreigazítás.** Vettük a következő sorokat: *Tekintetes Szerkesztő ur!* B. lapjának szombati száma férjem szerencsétlen esetével foglalkozván, cly adatokat hoz fel, melyek nem fedik a valóságot, miért is kérem, méltóztassék a közlemény egyes tételeit helyreigazítani. Nevezetesen, hogy férjem nincs a lipótmezei tébolydában, hanem egy szanatóriumban kezelik, hogy nem való, miszerint annak idején a Nyiregyházán keletkezett affér elől férjem elbujdosott, sőt ellenkezőleg a kívánt elégtételadást a kezeim közt levő jegyzőkönyv szerint készséggel megajánlotta, végre, hogy egy mérnököt nem ütött le, csakis megütött mert erre provokálva lett. A közlést előre is megköszönve, vagyok Szerkesztő urnak készséges szolgálja *Baumeister Ernőné.* Nagyvárad 1915 május hó 9.

* **Adakozzunk a vak katonáknak!** Ne felejtsük meg a háboruban megvakult hősoháról, adakozzunk a vak katonáknak! Adományokat állandóan gyűjt s a budapesti Hadsegélyző Hivatalnak közvetlenül továbbít szerkesztőségünk. Tegnap *Kuchta Endréné* 10 koronát küldött szerkesztőségünkbe koszorúmegváltás címén e célra, mely összeggel a Tiszántúl 1155 korona 55 fillért gyűjtött a vak katonáknak.

* **Vesztett kutya gerázdálkodása.** Ervasadról jelentik nekünk, hogy ott a napokban nagy riadalmat okozott egy kóbor vestett kutya. A kutya *Marián József*nek képezte tulajdonát. Pénteken reggel eltűnt hazulról a kutya és csak délután tudtak róla, mikor már az egész falu népe fel-fegyverkezve üldözte a kutyát. Délutánra már három gyermeket, 6 más kutyát és sok jószágot megmarta a kutya. A vizsgálat során megállapították, hogy a kutya vestett volt. A megmárt gyermekeket felszállították a Pasteur-intézetbe.

* **Nagyváradi és vidéki gyengédkedő katonasághoz küldök figyeimben, óvakodjanak a hamisított konyakoktól és boroktól.** Ajánlok valódi konyakot, bort, likőrt, rumot, szilvóriumot, seprőt, borovicskát. Egy nagy üveg valódi konyak 3 korona. Haretérre szállítok 35 dekás posta dobozokat és 5 kilós posta ládákat ingyen esomaglással. Valódi Suchard kakao 1/4 kiló 1.90 Szardínia nagy doboz 80 fillér. Szalámi, lipói turó, málnaszörp, cukorkák nagybani árák mellett. Ostsé, fillé, ruszlik és sóshering külön halcsztyályamban kaphatók. Vigyázat Aszódi 8-fele zamata pörkölt kávéi izre és zamatra utánozhatatlan. Aszódi Kossuth-utca és Rákóczi-ut.

* **Ingatlan eladás.** Nagytelek-utca 31. szám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jutá-**ayos** áron azonnal eladó. Részletes feltételek megtudhatók Kossuth-utca 3. szám alatti irodánkban. Hungaria cipőgyár r.t.

x **Poloskairtó NOXIN** biztos szer. Ára 1 korona 40 fillér. Kapható kizárólag Farkas István Apolló drogeriájában Rákoczy-ut 7/P.

* **Kiadó modern berendezésű butorozott szobák** katonatisztek, kadettok, önkéntesek és civil uraknak; esetleg szolgál szobával hosszabb vagy rövidebb időre. Nagy Sándor-u. 4.

* **6 %-os hadikölcsön.** A Bihar-megyei Takarékpénztár értesíti hadikölcsön jegyző t. ügyfeleit, hogy a végleges szabad címletek pénztáránál átvehetők.

x **Kiadó lakás.** Arany János u. 7. szám alatt négy szoba, hall s mellékhelyiség gekből álló modern lakás május 1-re kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál Kossuth-utca.

CIPÓ

ujdonságaim megérkeztek!

Reichard Dezső

Rákóczi-ut. Orsolya zárda épület.

x **Négy szoba és előszobából álló lakás,** irodának különösen alkalmas, villany világítás és gőzfűtés berendezéssel, a Bémer-tér közvetlen közelében f. év augusztus hó 1-től, esetleg már május hó 1-től kezdődőleg kiadó. Bővebbet a ház mesternél. Szent János-utca 3. szám.

* **Kiadó** a Nagyváradi Kereskedelmi és Iparkamara épületében (Teleki-u. 11.) egy garçon lakás és az alagsorban egy műhely-helyiség, azonnal.

x **A Nagyváradi takarékpénztár** értesíti ügyfeleit, akik hadikölcsön kötvényeket jegyeztek, hogy az összes szabad és zárolt kötvények megérkeztek és a kiadott elismervények ellenében átvehetők.

x **Egy nagy raktárhelyiség** a Szacsva-utca 11. számú házban AZONNAL kiadó. Értekezhetni a Gazdasági és Iparbankrt.-nál.

x **Kiadó lakások.** A kamara szék-házában, (Teleki-u. 11. sz. a.) az alagsorban 2 műhely helyiség, a földszinten pedig egy garçon lakás kiadó.

x **Kiadó lakások.** Ősi-tér 14. szám alatt két üzlethelyiség azonnal kiadó. — Kossuth-utca 2. szám alatt két üzlethelyiség azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári takaréknál.

* **Dusafalva** község határában 300 kis hold legelő bérbeadó. Értekezni lehet a Polgári Takarékpénztárnál Nagyváradon.

* **Három szobás utcai lakások,** a város központjában, I. és II. emeleten előnyös bér mellett kiadók, a Bihar-megyei Takarékpénztárnál, Kossuth-utca 3. sz.

* **Butorozott lakás** fürdő szobával igen olcsó árbán kiadó, azonnal. Lakatos-utca 6. sz.

x **Köhögés, hurut, rekedtség** lenel használjon hurut szeletkét ára: 60 fillér. Kapható Farkas István Apolló drogeriájában Rákoczy-ut 7/B.

x **Kiadó lakások.** Kossuth-utca 6. sz. alatt kétszobás lakás azonnal kiadó. — Kossuth-utca 2. sz. házban két kétszobás lakás kiadó. értekezhetni a Polgári takarékpénztárnál.

Legujabb táviratok.

...

Nagy harcok nyugaton és keleten.

Berlin, május 10. A nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér.

A tengerparton a duennákban előrehaladtunk Nieuport felé. Több ellenséges lövészárkot elfoglaltunk és géppuskákat zsákmányoltunk. Az ellenségnek egy ellentámadása Tegnál az éjjel Lombart-Siléig jutott, de azután az ellenséget teljesen visszavertük. Flandriában is tért nyertünk. Verlorenflöknél 162 angolt elfogtunk. Silétől dél-nyugatra megkezdődött a nagy francia-angol támadás, amelyet feleletül galíciai sikerünkre már vártunk.

A támadás Fleubaytól keletre, Rikheborgtól keletre Verneles in Ableintől keletre Carecynál, Nieuwillenél és az Arras melletti Feindlaurenznál elfoglalt állásaink ellen irányult. Az ellenség franciák, valamint fehér és színes angolok legalább négy új hadtestet vetettek hareba, az azon a vonalon már hosszabb idő óta alkalmazott baderöknön felül, mindamellett az ismételt támadásokat csaknem mindenütt az ellenség igen nagy veszteségei mellett visszavertük. Különösen áll ez az angolok támadási kísérleteire.

Mintegy 500 hadifogoly került kezünkre, csak Carecy, Newwille környékén sikerült az ellenségnek lábukat megvetni legelől lévő vonalainkon.

Az ellentámadás folyamatban van.

Steinabrüchtől északra Fecht-völgyben az ellenséget, amely sűrű ködben közvetlen állásunk előtt befészkelte magát oldaltámadással kiverjük.

Keleti hadszíntér.

A helyzet változatlan.

Délkeleti hadszíntér.

Noha az ellenség több ízben vasuton vagy gyalog sietve segítségül hozott új erőkkel megkísérelte üldözésünk tartóztatását Mackensen vezérezredes hadseregesoportjának szövetséges esapatai az ellenséget tegnap is állásról állásra visszavetették és több mint 12.000 hadifoglyot ejtettek és sok hadianyagot zsákmányoltak. Ezzel a május 2-ika óta csupán ezen hadsereg csoport részéről ejtett hadifoglyok száma több mint 80000-re emelkedett.

Előcsapataink megközelítették a Stebruea szakaszt és elérték Brzankát, valamint az Alsó-Wislokát. Az üldözés tovább halad. (Mia. eln. sajtóosz.)

Az Unió jelentést kér a Lusitania elsüllyesztéséről.

Budapest, május 10. (Tud. cenz. táv.) Londonból jelentik: Az északamerikai Unió külügyi hivatala jelentést kért a német kormánytól Lusitaniának torpedóval való elsüllyesztése dolgában. Kérte, hogy a jelentést a buvárhajó parancsnokának jelentése alapján készítsék el.

Carreson külügyi államtitkár megszaktotta szabadságát.

Drezdából jelentik, hogy Vanderbiltet a Lusitania elsüllyedésekor megmentették.

Olaszországi helyzet.

Budapest, május 10. (Saját tud.) A bécsi hivatalos Wiene Allgemeine Zeitung írja: Olaszországban a habsburgi monarchia elleni mozgalom most érte forrponjtját. Nem szabad tagadni a helyzet komolyságát, azonban szilárd bizakodásunk, hogy az olasz kormányának sikerül urrá lenni a helyzeten.

Rómából jelentik: Az Osserwatore Romanó megcáfolja, mintha Bülow és Maccho báró a pápánál az utóbbi napokban kihallgatáson lettek volna.

Giolitti audiencián.

Budapest, május 10. (Saját tud.) Rómából jelentik: A király reggel egy órahosszat tartó audiencián fogadta Giolittit, aki délután Salandrával tanácskozott.

Glatz Antal tragédiája.

Budapest, május 10. (Saját tud.) Glatz Antal öngyilkosságát délelőtt fél 10-kor vették észre. Fényes lakásának padlóján feküdt, mellette revolvère, melyből egy golyó hiányzott. Íróasztalán családijához intézett levél feküdt, melyben azt írta, hogy bocsássák meg tettét, nagy szenvedését nem bírja tovább. A városban nagy részvét nyilvánul meg Glatz iránt, akinek súlyos betegsége, gyomorrákja volt.

Tisza Lajos gróf állapota.

Budapest, május 10. (Saját tud.) Tisza Lajos gróf betegségeéről kiadott kommuniké: Az utóbbi napokban rázóhidegtől kísérve 40,8 fok láz, a balkéz hátán inhuvely gyulladás, azonkívül jobboldali térdizületi gyulladás. Mindkettőt gipszkötésbe tették. Hőmérsék este 36,4.

Lezuhant Wittmann aviatikus.

Budapest, május 10. (Saját tud.) Bécsből jelentik: Wittmann Viktor mérnök-aviatikus, a magyar repülőgépgyár igazgatója, aki tavaly a 100.000 koronás sebesség-díjat megnyerte, tegnap Aspernnél lezuhant és szörnyet halt. Utitársa, egy főhadnagy sértetlen. Huszonhat éves volt.

SZÍNHÁZ

...

Heti műsor.

Kedden: Tiszavirág.
Szerdán: Cigányprimás.
Csütörtökön: A drótostót. (Sz. Zsigmondy Anna fellépte.)

Tiszavirág.

Operett három felvonásban. Írták Bródi István és Vajda László. Zenéjét szerezte Rényi Aladár.

Nem minden háborus darab jó. Ezt az igazságot erősen van alkalmunk tapasztalni mostanában. Az ihletet, az igazi írói hivatást a háborus motívumok egyáltalán nem pótolják. Ez az esete Bródi Istvánnak és

Vajda Lászlónak, a Tiszavirág szövege szerzőinek. Megírtak három hosszú felvonásra terjedő darabot, amelyben egyéb sem található, mint hogy az első felvonásban megismerkedünk egy huszártisztal, akit egy francia grófnő ápol abban a hiszemben, hogy angol huszártisztet gondoz, természetesen szerelmesek, is lesznek egymásba mikor kiderül a tévedés, akkor a szerelmesek látszólag összeördülnek, a második felvonásban a szerelmesek kettesben vacsoráznak, táncolnak, énekelnek és elbucsznak, a harmadik felvonásban találkoznak és egymásé lesznek.

Ennyi esemény három órára nagyon kevés, hogy a közönség figyelmét lekösse. Elvégre az operettől is várunk némi eseményt, valami bonyodalmat, valami érdekességet.

A szöveg sem pótolja a esemény vontatottságát. Hiányzik belőle a fordulatosság, az ötletesség, amit egy jó szövegtől megvárunk. Csöndes mederben folyik a dialóg is, mint maga a esemény. A zenéje itt ott eleven, élénk, dallamos, csak ennek megint az a hibája, hogy nem egy helyen ismerős motívumokra emlékeztet.

Ha a bemutató előadásnak mégis sikere volt, ez a szereplők érdeme a legnagyobb részt. Feszthy Irén nem volt ugyan egészen hangjánál, de temperamentuma sokat pótol. Jól játszott és öltözékei is szépek voltak. Zajos sikere volt Lakatos Ilonkának, akinek táncszámai igen sikerültek. Csaknem valamennyit megújítottak. Leövey egy öreg márkít alakított azzal az utolérhetetlenül finom izléssel és diszkrét komikummal, mely Leövey alakításait mindig értelmessé teszi. Medgyaszay Jenő játszotta és énekelte a hadnagy szerepét jó sikerrel. Tompa Béla és Farkas Pál kisebb szerepekben is igen kedves alakításokat nyújtottak.

—r.

A szerkesztésért ideiglenesen felelős:

Dr. PAPP KÁROLY.

Biharvármegye alispánjától.

ad. 1936—1915.

Pályázati hirdetés.

A vaskóhi járásban üresedésben lévő évi 2000, kettőezer korona kezdő fizetéssel évi 360 háromszázhatvan korona lakáspénzzel és évi 600 korona utiátalánnyal javadalmazott járásorvosi állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhivom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-cz.-ben előirt minősítéseiket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket az 125000—1902 belügyministeri szám alatt kibocsátott vármegyei ügyviteli szabályzat 4. §-ában előirt módon Biharvármegye főispánja Méltóságos dr. MISKOLCZY FERENCZ urhoz címezve 1915. évi június hó 15-ének déli 12 órájáig hozzám anynyival inkább nyujtsák be, mivel a később beérkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Nagyvárad, 1915. május 5.

Fráter Barnabás
alispán.

7688—1915 szám.

Hirdetmény.

A m. kir. Belügyminiszter Ur az 50.358/1915 VI-a B. M. számú körrendeletével a gépjárműveket előkészítő XI. rendes tanfolyam meghirdetésére a következő felbívást boesajította ki:

Felhívás.

A gépjárművezetőket előkészítő tanfolyam, mely belügyminiszeri fenhatóság alatt áll, XI-ik rendes tanfolyamát május hó 10-ik napjától június hó 26-ik napjáig tartja Buda-pestben, folyó évi április hó 23-án 45888/1915 B. M. szám alatt kelt magas rendelettel nyert engedély alapján.

A tanfolyam célja, hogy rendszeres elméleti és gyakorlati tanítás útján a gépjárművek szerkezetével, működésével, kezelésével és javításával megismertesse azokat, akik ily munkákat végezni szándékoznak, vagy az ily munkákat csak megismerni kívánják és hogy a tanfolyam sikeres elvégzése után a gépjárművezetői képesítést szakszerűen képzett jártassággal megszerzhessék.

Különösen indokolt az ismereteknek ily megszerzése azok részére, akik közhasználatu gépjárműveket szándékoznak vezetni, mert a székesfővárosnak a géperező bérkocsi ipar gyakorlásáról szóló 1146/1912 kgy. számú szabályrendelete értelmében gépkocsi vezetésére jogosítvány csak azoknak adható, akik a 21-ik életévüket betöltötték s a 40000/1910 B. M. számú rendelettel szervezett „gépjárművezetőket előkészítő tanfolyam” sikeres elvégzésével szerzték meg a gépjárművezetői igazolványt, vagy pedig ezen tanfolyam elvégzése nélkül lettek ugyan gépjárművezetői, de a gépjárművezetői igazolvány megszerzésétől számított legalább 2 évi vezetői gyakorlatot tudnak kimutatni.

A jelzett tanfolyam épületében (Budapest X. ker. Százados u. 14. szám alatt) vasárnapok és ünnepnapok be nem számításával, 42 napon át rendszerint este fél kilenc óráig előadások tartatnak: ugyanezen idő alatt a tanfolyam műhelyében szakszerű vezetés mellett a hallgató csoportokban reggel 7 órától este 6 óráig, délután másfél órai megszakítással, műhelygyakorlatokon gyakorlati oktatást nyernek, melynek időtartama a hallgató gyakorlati előképzettségének megfelelően alapították meg és végre ugyanezen idő alatt a hallgatók csoportokban a tanfolyam gépjárművein a gépjárművezetést tanulják.

A felvételnél figyelem fordítatik arra, hogy a folyamodó megfelelő előképzettséggel rendelkezik-e, (például valamely szakiskolát végzett gépész, mechanikus, vizsgázott gépkészítő és már mint szerelő a gyakorlatban huzamos időt töltött).

Felvehetők azonban azok is a tanfolyamra, akik semmiféle fémipari gyakorlatot nem mutatnak ki (nincs meg a kellő előképzettségük) de az ily hallgatók a műhelygyakorlatot megelőző előkészítő gyakorlatokon való részvételre utaltatnak.

Az előkészítő műhelygyakorlatok 12 napon át folynak reggel 7 órától este 6 óráig délután másfél órai megszakítással.

Azon tanfolyam hallgatók számára, akik a balesetknél első segély nyújtásra szükséges tudni valót még nem ismerik, illetőleg a tárgyból még vizsgát nem tettek, részükre a tanfolyam keretében az első segély nyújtásról gyakorlatokkal kapcsolatos előadások tartatnak.

Az elméleti oktatás kiterjeszkedik a mechanika, fizika és kémia köréből szükséges alapismeretekre, a kazánok, gőzgépek, motorok, gépjárművek és azok összes részeinek, továbbá az elektromos generátorok és motorok szerkezeti megismertetésére, végre a közigazgatási, büntető és magánjognak a gépjárművekre vonatkozó szükséges lényeges rendelkezéseinek ismertetésére. Gond fordítatik arra is, hogy azok, akik a székesfővárosban közhasználatu gépjárművet szándé-

koznak majd vezetni, a székesfőváros területének helyismeretében is a szükséges jártasságot megszerzhessék.

A műhely gyakorlatok kiterjeszkednek a motorok és az összes gépjármű alkatrészek működésének megismerésére, továbbá a gépjárművek és főleg azok motorainak üzemi kezelésére, a hibák felkutatására és a karban tartásnál szükséges jártasság elsajátítására.

A gépjárművezetésében való oktatás gyakorlás a tanfolyam gépjárművein oktató gépjárművezetők állandó szakszerű vezetése mellett történik. A gyakorlatok egy kisebb típusú könnyű kocsi vezetésével kezdődnek és egy nagy munkabírásu motorral felszerelt és nagy sebességgel járó kocsival fejeztetnek be.

A tanfolyam vezetősége a székesfővárosban vagy környékén alkalmazást an levő hallgatókat a gyakorlatra úgy osztja be, hogy azok, akik valamely szakiskolát végeztek, vagy gépészek, mechanikusok, vagy más rokon szakmájú iparbéliek, elvégezhesék a tanfolyamot a nélkül, hogy foglalkozásukat egy hétnél hosszabb időre megszakítsák, illetőleg munkájuk alól munka adójuktól egy hétnél hosszabb felmentésre volna szükségük.

A tanfolyam rendes hallgatója életének 18 évét betöltött, erkölcsileg kifogástalan, magyarul olvasni és írni tudó, testiileg és szellemileg ép és egészséges egyén lehet.

A rendes hallgatók, akik a tanfolyamot rendszeren látogatták és a gyakorlatokon kellő előmenetelt tanúsítottak, záró vizsgálatra boesajítanak, melynek sikeres letevése után bizonyítványt kapnak.

A tanfolyam rendkívüli hallgatója lehet az, aki életének 16-ik évét betöltötte és nem óhajtván a gépjárművezetéssel hivatás szerűen foglalkozni, az előadásoknak vagy gyakorlatoknak csak egyes részére kíván beiratkozni.

Ezen XI. rendes tanfolyamra, a jelen háborús állapotokra való tekintettel, nagyobb számmal vétetnek fel rendkívüli hallgatók. Ezek ha nem szentelhetnek a tanulásnak annyi időt, mint a mennyi a rendes hallgatóktól követeltetik és csupán a kocsi vezetésben való jártasságot és a vezetői igazolvány elnyeréséhez szükséges tudni valót óhajtják elsajátítani, mint rendkívüli hallgatók rövidebb idő alatt is végezhetnek.

A rendkívüli hallgatók vizsgát nem tehetnek, de a tanfolyamon hallgatott vagy gyakorolt tárgyak alapján látogatási bizonyítványt kapnak.

Sem a rendes hallgatók záróvizsga bizonyítványa, sem a rendkívüli hallgatók látogatási bizonyítványa a gépjármű vezetésére magában véve még nem jogosít.

Azok számára azonban, akik a tanfolyam záróvizsgáját sikerrel letették és a gépjárművezetői igazolványt a tanfolyam elvégzése után folytatólag megszerzni óhajtják, az 57.000-1910. B. M. számú rendelettel kiadott gépjárműszabályzatban előírt vizsga előkijelölendő csoportokban tartatják. E célra a Budapesti vizsgázók részére a vizsgához szükséges gépjármű, a tanfolyam oktató-gépjárművezetőjének felügyelete alatt, rendelkezésre boesajítatik.

A tanfolyamot végzett és sikerrel vizsgát tett hallgatók gépjárművezetői vizsgájának elméleti része, a műszaki rész kikapcsolásával, csupán csak a közúti forgalomra tartozó és a vonatkozó helyi rendőrségi szabályok ismeretének megvizsgálására, a gyakorlati része pedig csakis a gépjárművezetésben való jártasságuk megvizsgálására terjed ki.

A tanfolyam rendes vagy rendkívüli hallgatói minőségben való hallgatásért tandíj 200 korona.

Ezen díjak a felvételi folyamodvány benyújtása alkalmával fizetendők és ezen díjakba bele van értve a gyakorlatoknál szükséges gépjárművek használata is.

A rendes hallgatók záróvizsga díja 20 k. Azok, akik fémipari gyakorlatot nem

mutatnak ki (nincs meg a kellő előképzettségük) és enéltozva a műhelygyakorlatot megelőző előkészítő gyakorlatra utaltatnak, ezen előkészítő műhelygyakorlatokért még külön 50 korona díjat tartoznak fizetni, amely összeg a felvétel után a tanfolyam megkezdése előtt fizetendő.

Aki a tanfolyamra akár rendes, akár rendkívüli hallgatói minőségben beiratkozni kíván, ezen szándékát személyesen vagy írásban május hó 8-ik napjáig köteles bejelenteni a gondnoknak tanfolyam hivatalos helyiségében (Budapest, X., Százados-utca 14. szám) hétköznap délután 5-7 óra között.

A folyamodó a gondnoktól kapott postatakarékpénztári befizetési lappal a beiratási díjat és tandíjat a tanfolyamnak befizeti és a tanfolyam igazgatóságához címzett, egy koronás bélyeggel ellátott írásbeli folyamodványval kéri felvételét a tanfolyamra.

A folyamodványban megjelölendő, hogy az illető rendes vagy rendkívüli hallgató kíván-e lenni és ez utóbbi esetben, mely előadásokon vagy gyakorlatokon kíván részt venni, megjelölendő továbbá a folyamodó lakás címe és hogy mely postahivatalnál és mely számú befizetési lappal fizette be a beiratási díjat és tandíjat a postatakarékpénztárnál a tanfolyamnak.

A folyamodványval együtt benyújtandó:

1. A jelentkezőnek születési anyakönyvi kivonata.

2. A jelentkező új keletű hatósági erkölcsi bizonyítványok.

A rendes hallgatói minőségben beiratkozni óhajtók ezenkívül benyújtani kötelesek:

a) hatósági orvosi bizonyítványt arról, hogy nem szenvednek oly testi vagy szellemi fogyatkozásban, amely őket a gépjármű vezetésére alkalmatlanná tenné;

b) A jelentkező iskolai képzettségéről szóló bizonyítványt.

c) A jelentkezők folyamodása idejében és az ezt megelőző foglalkozását igazoló bizonyítványokat vagy egyéb ilyenmő okmányokat, melyek azt is igazolják, hogy a tanfolyam tartama alatt foglalkozásától megvált-e vagy pedig a tanfolyam elvégzése céljából foglalkozásának teljesítésétől a meghatározandó szükséges időre felmentést nyert.

d) a budapesti Mentő Egyesületnél vagy más tanfolyamon esetleg már megszerzett bizonyítványt, amely igazolja, hogy a jelentkező balesetknél első segély nyújtására szükséges tudnivalókról sikeresen vizsgázott.

A tanfolyam igazgatósága a folyamodót a tanfolyam megkezdése előtt értesíti a tanfolyamra történt felvételéről, vagy annak mellőzéséről. Aki nem vétetik fel a tanfolyamra, befizetett beiratási- és tandíjat visszakapja.

Érdeklődőknek levélbeli megkérésére a tanfolyam gondnoki irodája „Tájékoztató” ismertetést is küld.

Budapest, 1915 évi április hó 27-én.

„A gépjárművezetőket előkészítő tanfolyam igazgatósága,” mely körülményt tudomásul vétel végeit a város közönségével ez uton közlik.

Nagyvárad, 1915. május 6-án.

Rimler Károly s. k.
polgármester.

Katonai ruhákat

az összes fegyvernek részére, a mai árakon alul előírás szerint és gyorsan készít Darabont Gy. és Tsa elsőrendű polgári és katonai ruházati intézete. A legfinomabb szövet különlegességek, ősztény és téli kabátokra felöltökre állandóan raktáron. Nagyvárad, Szilágyi-Dezsa-6 Sonnenfeld palota. Telefon 980. szám.